

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัญหาในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ดังจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำงบประมาณ
3. ผลการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 74 คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณอีกจำนวน 44 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงได้ดังตารางที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	51	68.9
1.2 เพศหญิง	23	31.1
2. สถานภาพ		
2.1 โสด	27	36.5
2.2 สมรสแล้ว	47	63.5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. อายุ		
3.1 21-30 ปี	23	31.1
3.2 31-40 ปี	15	20.3
3.3 41-50 ปี	15	20.3
3.4 51 ปีขึ้นไป	21	28.4
4. ตำแหน่ง		
4.1 สมาชิกสภา อบจ.	23	31.1
4.2 ผู้บริหาร อบจ.	7	9.5
4.3 ข้าราชการ	33	44.5
4.4 พนักงาน/ลูกจ้าง	11	14.9
5. วุฒิการศึกษา		
5.1 ประถมศึกษา	4	5.4
5.2 มัธยมศึกษา	4	5.4
5.3 อนุปริญญาตรี	20	27.0
5.4 ปริญญาตรี	42	56.8
5.5 สูงกว่าปริญญาตรี	4	5.4

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปลงประชากรพบว่า เป็นเพศชายจำนวน 51 คน (ร้อยละ 68.9) และเป็นเพศหญิง 23 คน (ร้อยละ 31.1) มีสถานภาพสมรสแล้วจำนวน 47 คน (ร้อยละ 63.5) และเป็นโสดจำนวน 27 คน (ร้อยละ 36.5) ประชากรจำนวน 23 คน (ร้อยละ 31.1) มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี และรองลงมาจำนวน 21 คน (ร้อยละ 28.4) มีอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยจำแนกได้เป็น สมาชิกสภา อบจ. จำนวน 23 คน (ร้อยละ 31.1) ผู้บริหาร อบจ. จำนวน 7 คน (ร้อยละ 9.5) ข้าราชการ จำนวน 33 คน (ร้อยละ 44.5) และพนักงาน/ลูกจ้างจำนวน 11 คน (ร้อยละ 14.9) มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 42 คน (ร้อยละ 56.8) รองลงมาเป็นระดับอนุปริญญาตรี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 27.0) นอกนั้นเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนปรเภทละ 4 คน (ร้อยละ 5.4)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำงบประมาณ

1. ขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำงบประมาณ ในขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำงบประมาณ ในขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณ

ข้อที่	ลักษณะกิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับของปัญหา				
		\bar{X}	S.D.			
1	I. การจัดทำประมาณการรายรับรายจ่าย	3.03	1.40			
	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเตรียมการจัดทำประมาณการรายรับรายจ่าย					
	2			ส.อบจ. และฝ่ายบริหารยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับการจัดสรรงบประมาณอย่างเคร่งครัด	2.37	1.09
	3			มีการจัดลำดับความสำคัญอย่างชัดเจน	2.67	1.09
	4			ให้ความสำคัญของโครงการต่อเนื่อง	2.90	1.29
	5			การจัดเตรียมงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นสำคัญ	2.50	0.97
	6			การจัดเตรียมงบประมาณคำนึงถึงเสถียรภาพทางการคลังของ อบจ.	3.07	1.08
	7			มีลำดับในการจัดเตรียมประมาณการงบประมาณ โดยนำนโยบายการคลังไปกำหนดวงเงินงบประมาณ นำวงเงินจากประมาณและนโยบาย อบจ. ไปกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์	2.90	1.125
	8			มีการนำเป้าหมายยุทธศาสตร์ ไปกำหนดเป้าหมายการให้บริการเป้าหมายหน่วยงาน/แผนกลยุทธ์และงบประมาณ	2.70	1.34
	9			การกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการและเป้าหมายหน่วยงานพิจารณา โดยใช้ข้อมูลผลงานเป็นสำคัญ	2.70	1.34
10	ส่วนใหญ่แล้ว ส.อบจ. เพียงฝ่ายเดียว เป็นผู้กำหนดวงเงินงบประมาณให้แต่ละหน่วยงาน	3.73	1.41			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะกิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับของปัญหา	
		\bar{x}	S.D.
	2. การรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ		
11	ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถรวบรวมและส่งข้อมูลเพื่อจัดทำประมาณการรายรับรายจ่ายได้ทันตามกำหนด	2.70	1.36
12	ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแต่ละฝ่าย มีความถูกต้องชัดเจนและครบถ้วนสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน	2.37	1.15
13	มีการใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการตรวจสอบข้อมูลที่เป็นตัวเลข ได้อย่างถูกต้อง	2.37	1.18
14	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	2.27	1.20
15	มีการตรวจสอบความสอดคล้องของนโยบายและแผนกลยุทธ์	2.00	0.83
16	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น	4.17	0.74
	3. การพิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์และแก้ไข		
	ร่างงบประมาณในขั้นต้น		
17	การตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและถูกต้องทันเวลา	3.60	1.00
18	การแก้ไข ปรับปรุง เป็นไปตามข้อมูล ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม	2.43	1.33
19	คณะกรรมการมีอิสระปราศจากการแทรกแซงของผู้บริหาร	2.43	1.33
20	มีผู้รับผิดชอบในการชี้แจงและนำเสนอข้อมูลในแต่ละด้าน ประกอบร่างงบประมาณ	3.97	0.76

จากตารางที่ 3 สรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำประมาณการรายรับรายจ่าย พบว่า การปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับมีปัญหา ได้แก่ การกำหนดวงเงินงบประมาณ โดยผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าส่วนใหญ่แล้ว ผ.อบจ. เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นเป็นผู้กำหนดวงเงินงบประมาณให้แก่แต่ละหน่วยงาน ($\bar{x} = 3.73$ และ S.D. = 1.41) สำหรับการปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ ไม่มีปัญหา ได้แก่ การยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับการจัดสรร

งบประมาณอย่างเคร่งครัด ของฝ่ายบริหารและ ส.อบจ. ($\bar{X} = 2.37$ และ S.D. = 1.09) และแนวทางของการจัดสรรงบประมาณซึ่งเป็นแบบมุ่งเน้นผลงาน ($\bar{X} = 2.50$ และ S.D. = 0.97)

2. การรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ พบว่า การปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ มีปัญหามีเพียงข้อเดียวได้แก่การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น ($\bar{X} = 4.17$ และ S.D. 0.74) ส่วนการปฏิบัติในข้ออื่น ๆ จัดอยู่ในระดับ ไม่มีปัญหา ยกเว้นการรวบรวมและส่งข้อมูลเพื่อจัดทำประมาณการรายรับรายจ่ายได้ทันตามกำหนดเวลาผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่ามีปัญหาหรือไม่ ($\bar{X} = 2.70$ และ S.D. = 1.36)

3. การพิจารณาตรวจสอบวิเคราะห์และแก้ไขร่างงบประมาณในขั้นต้นมีปัญหาใน 2 ข้อคือ ประสิทธิภาพ ความถูกต้อง รวดเร็ว และทันเวลาในการตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.60$ และ S.D. = 1.00) และการมีผู้รับผิดชอบในการชี้แจงและนำเสนอข้อมูลในแต่ละด้าน เพื่อประกอบร่างงบประมาณ ($\bar{X} = 3.97$ และ S.D. = 0.76)

2. ขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการอนุมัติงบประมาณ แสดงได้ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำงบประมาณในขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณ

ข้อที่	ลักษณะกิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับของปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
21	1. ขั้นตอนพิจารณาอนุมัติให้ตั้งเงินงบประมาณเป็นงบประมาณประจำปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองก่อนการพิจารณาอนุมัติให้ตั้งเงินงบประมาณ	3.60	0.96
22	เวลาในการพิจารณาเมื่ออย่างเพียงพอ	2.33	1.34
23	มีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบผลทุกครั้ง	4.03	0.55
24	การประชุมพิจารณาอนุมัติงบประมาณ ชี้หลักการมาภิบาล มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	2.70	1.34
25	การอนุมัติงบประมาณคำนึงถึงความสอดคล้องของเป้าหมายหน่วยงานแผนกลยุทธ์และแผนงานงบประมาณ	2.60	1.35

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะกิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับของปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
26	โครงการที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติเป็นโครงการที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด	2.63	1.35
27	การแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร ในการอนุมัติงบประมาณ	3.60	1.47
28	2. กรรรวรรวมและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีคณะกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่าย	4.03	0.55
29	มีข้อมูลประกอบการจัดทำอย่างเพียงพอและครบถ้วนทุกด้าน	3.67	0.95
30	ร่างงบประมาณรายจ่ายที่ได้มีความถูกต้อง	3.87	0.77
31	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบปัญหาในการจัดทำ	2.63	1.35
32	มีการบันทึกปัญหาและหาแนวทางแก้ไขในปีต่อไป	2.80	1.27
33	3. นำเสนอต่อสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัด งบประมาณของโครงการที่เสนอ โดย สอบจ. ฝ่ายบริหารมักจะเห็นชอบ	2.37	1.47
34	งบประมาณของโครงการที่เสนอ โดยฝ่ายบริหาร สอบจ. จะเห็นชอบ	2.37	1.47
35	การอภิปรายและแปรญัตติร่างงบประมาณเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ตรงไปตรงมา ปราศจากการแบ่งฝ่าย	2.63	1.09
36	มีเวลาให้สภาได้พิจารณาและอภิปรายอย่างเพียงพอและทั่วถึง ก่อนการลงมติ	4.23	0.54

จากตารางที่ 4 สรุปได้ดังนี้

1. การพิจารณาอนุมัติให้ตั้งเงินงบประมาณเป็นงบประมาณประจำปี พบว่า การปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ มีปัญหา ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการกั่นกรองก่อนการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ ($\bar{X} = 3.60$ และ S.D. = 0.96) การแจ้งผลให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 4.03$ และ S.D. = 0.55) และการแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร ($\bar{X} = 3.60$ และ S.D. = 1.47) โดยมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่เห็นว่า ไม่มีปัญหา คือ การมีเวลาในการพิจารณาอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.33$ และ S.D. = 1.34)

2. การรวบรวมและจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีการปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ มีปัญหา คือ การมีคณะกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นร่างงบประมาณรายจ่าย ($\bar{X} = 4.03$ และ S.D. = 1.055) และ ความถูกต้องของร่างงบประมาณรายจ่ายที่ได้ ($\bar{X} = 3.87$ และ S.D. = 0.77)

3. การนำเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมีปัญหาน้อยข้อเดียวเท่านั้นคือ การมีเวลาให้สภาได้พิจารณาและอภิปรายอย่างเพียงพอและทั่วถึง ก่อนการลงมติ ($\bar{X} = 4.23$ และ S.D. = 0.54) ส่วนการเห็นชอบร่างงบประมาณทั้งที่เสนอโดยฝ่าย ส.อบจ. และเสนอโดยฝ่ายบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับ ไม่มีปัญหา

3. ขั้นตอนการบริหารงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณ แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำงบประมาณในขั้นตอนการบริหารงบประมาณ

ข้อที่	ลักษณะกิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับของปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
37	1. การเบิกจ่ายงบประมาณ		
	มีระบบการเบิกจ่ายที่ถูกต้องตามระเบียบและเป็นปัจจุบัน	4.23	0.43
38	มีระบบบัญชีและการตรวจสอบบัญชีที่โปร่งใส	4.23	0.43
39	มีระบบการตรวจสอบภายใน	4.20	0.61
40	มีระบบการประกันคุณภาพ	3.47	1.10
41	มีการโอนย้ายหมวดรายจ่ายที่สมเหตุสมผล	2.63	1.09
42	2. การดำเนินการตามแผนงบประมาณ		
	มีการใช้เงินงบประมาณตามแผนงาน โครงการที่ขออนุมัติ	3.53	0.93
43	การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	3.27	0.94
44	การใช้จ่ายงบประมาณมีความโปร่งใสตรวจสอบได้	2.97	1.27
45	การใช้จ่ายงบประมาณมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ	3.73	1.01
46	มีการรายงานการใช้งบประมาณต่อหน่วยเหนือเป็นระยะ	4.27	0.45

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะกิจกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับของปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
47	3. การประเมินผลการบริหารงบประมาณ มีระบบการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณในทุก ขั้นตอน	2.93	0.98
48	มีระบบการประกันคุณภาพขั้นตอนการบริหารงบประมาณ	3.77	0.77
49	มีดัชนีชี้วัดที่ชัดเจนว่าการใช้จ่ายงบประมาณบรรลุผลตาม เป้าหมายและจุดประสงค์ในแต่ละแผนงาน/โครงการ	2.50	1.04
50	มีการรายงานผลการบริหารงบประมาณและนำผลดังกล่าวไป วิเคราะห์และจัดทำเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณในปี ต่อไป	2.67	1.02

จากตารางที่ 5 สรุปได้ดังนี้

1. การเบิกจ่ายงบประมาณ มีการปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ มีปัญหา ใน 3 ประเด็นคือ การมีระบบการเบิกจ่ายที่ถูกต้องตามระเบียบและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.23$ และ S.D. = 0.43) มีระบบบัญชีและการตรวจสอบบัญชีที่โปร่งใส ($\bar{X} = 4.23$ และ S.D. = 0.43) และ การมีระบบการตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.20$ และ S.D. = 0.61)

2. การดำเนินการตามแผนงบประมาณ มีการปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ มีปัญหาใน 3 ประเด็นคือ การใช้เงินงบประมาณตามแผนงาน โครงการที่ขออนุมัติ ($\bar{X} = 3.53$ และ S.D. 0.93) การใช้จ่ายงบประมาณมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.73$ และ S.D. = 1.01) และสุดท้ายคือ การรายงานการใช้งบประมาณต่อหน่วยเหนือเป็นระยะ ($\bar{X} = 4.27$ และ S.D. = 0.45)

3. การประเมินผลการบริหารงบประมาณ มีการปฏิบัติที่จัดอยู่ในระดับ มีปัญหาเพียงข้อเดียวคือ การมีระบบการประกันคุณภาพขั้นตอนการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.77$ และ S.D. = 0.77) สำหรับการปฏิบัติที่อยู่ในระดับ ไม่มีปัญหา คือ การมีดัชนีชี้วัดที่ชัดเจนว่าการใช้จ่ายงบประมาณบรรลุผล ตามเป้าหมายและจุดประสงค์ในแต่ละแผนงาน/โครงการ ($\bar{X} = 2.50$ และ S.D. = 1.04)

ผลการสัมภาษณ์

1. ขั้นตอนการเตรียมงบประมาณ

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับความสอดคล้องของนโยบาย เป้าหมายยุทธศาสตร์ งบประมาณการรายรับ-รายจ่าย วงเงินงบประมาณ แผนกลยุทธ์ และแผนงบประมาณ สรุปได้ว่า การกำหนดนโยบายและทิศทางในการใช้งบประมาณ มีปัญหาเล็กน้อย เกี่ยวกับความสอดคล้องกับการกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ ทั้งระดับชาติและระดับกระทรวง ที่กำหนดไว้ก่อนการจัดทำงบประมาณ ทั้งนี้สาเหตุเนื่องมาจาก การขาดการสำรวจความต้องการของประชาชน ก่อนการจัดทำงบประมาณอย่างเป็นทางการ และมีปัญหาเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับ การกำหนดวงเงินงบประมาณ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากในความเป็นจริงนั้นการกำหนดค่างบประมาณขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดจะมีการจัดทำเป็นแผนไว้ล่วงหน้าในแต่ละปี โดย ส.อบจ. เป็นผู้มีความสำคัญในการกำหนดในขณะที่โครงการที่ประชาชนนำเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนส่วนใหญ่เป็น โครงการเฉพาะกิจเร่งด่วน ซึ่งนำเสนอผ่านกลุ่มมวลชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบต. เป็นต้น เมื่อโครงการดังกล่าวนำเสนอผ่าน ส.อบจ. หรือผู้บริหาร อบจ. จึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการดังกล่าวได้ หรือหากมีการจัดสรรก็จะเกิดปัญหาในความไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปตามแผนที่ ส.อบจ. ได้มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้วผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ให้ความเห็นว่า การกำหนดนโยบายเป้าหมายยุทธศาสตร์เป็นไปตามแผนซึ่งที่ประชุมได้ตกลงกันได้ แต่การดำเนินการ โดยมีองค์ประกอบด้านฐานเสียงของ ส.อบจ. เข้ามามีอิทธิพล ทำให้เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่วางไว้คลาดเคลื่อน และส่งผลต่อการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ เห็นได้จากโครงการตามข้อบัญญัติจังหวัดประจำปีบางโครงการ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ส่งผลให้ไม่สามารถตอบสนองด้านความต้องการของประชาชนได้ทันทั่วทั้ง และส่งผลต่อการบริหารงบประมาณในปีถัดไป

1.2 ข้อถ้อยแนะและแนวทางแก้ไข ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสำรวจความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่อย่างจริงจังก่อนที่จะมีการจัดทำแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ นอกจากนี้ อบจ. ควรให้ความรู้แก่กลุ่มผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับขั้นตอนและแนวทางตลอดจนนโยบายที่ชัดเจนในการจัดทำแผนงานหรือโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้นำท้องถิ่นสามารถสื่อสารและถ่ายทอดให้ประชาชนส่วนใหญ่ทราบขั้นตอนและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนซึ่งจะทำให้เขาสามารถนำเสนอความต้องการเข้าสู่ อบจ. ได้ทันกำหนดและสอดคล้องกับนโยบายตลอดจนแผนพัฒนาทั้งระดับชาติ หรือระดับกระทรวงที่ถูกกำหนดไว้ และ ส.อบจ. ควรกำหนดวงเงินงบประมาณตามลำดับความสำคัญของโครงการที่กำหนดไว้

โดยปราศจากการคำนึงถึงผลประโยชน์พื้นฐานเสียงของตนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมและเสนอความเห็น ตลอดจนแนวปฏิบัติที่เป็นประโยชน์

2. ขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณ

2.1 ปัญหา สภาพปัญหาในการจัดสรรงบประมาณผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด จะจัดสรรงบประมาณ โดยเน้นการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ โดยงบประมาณโครงสร้างพื้นฐานสูงกว่าพัฒนาด้านอื่น ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลั่นกรองก่อนการพิจารณา ร่าง งบประมาณ ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากมีการผลักดันงบประมาณลงในพื้นที่เลือกตั้งของตน และการแทรกแซงของฝ่ายบริหาร สำหรับด้านที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าไม่มีปัญหา ได้แก่ ระยะเวลาในการพิจารณา ซึ่งมีอย่างเพียงพอ

2.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนวทางในการแก้ไข ปัญหาว่าควรจัดสรรงบประมาณให้มีการกระจายตัวตามพื้นที่ต่าง ๆ ให้มากขึ้นและไม่ควรมุ่งเน้น การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน หรือบสาธารณูปโภคเพียงอย่างเดียว ควรมุ่งเน้นการพัฒนา ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนงบด้านการศึกษาให้พัฒนาไปพร้อม ๆ กับการ จัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงลำดับความสำคัญก่อนหลังและ โครงการต่อเนื่องตลอดจน ประโยชน์สูงสุดของประชาชนในพื้นที่เป็นหลักและควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอกอื่น ๆ ให้มากขึ้น เพื่อลดความซ้ำซ้อนของ โครงการ นอกจากนี้คณะกรรมการกลั่นกรอง ก่อนการพิจารณาจะต้องทำงานด้วยความโปร่งใสยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงของฝ่ายบริหาร

3. ขั้นตอนการบริหารงบประมาณ

3.1 ปัญหา สภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณพบว่า ในส่วนของระบบการ เบิกจ่าย การตรวจสอบบัญชี และการตรวจสอบภายใน ยังขาดความเข้มงวดเท่าที่ควร เช่น หลักฐานการเบิกจ่ายและการ โอนหมวดการเงิน การแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมรายการและจำนวนเงิน ในบัญชี การเก็บสมุดคู่มือ วางฎีกา สมุดคู่ฝากธนาคาร ส่วนมากเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้เก็บรักษา โดยหัวหน้าหน่วยงาน ไม่ได้กำกับดูแลหรือเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยอย่างเข้มงวด ส่วนด้านการ คำนึงงานตามแผนงบประมาณพบว่า การตรวจสอบการใช้งบประมาณและการรายงานยังไม่เป็น ปัจจุบัน ตัวอย่าง เช่น ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านให้ข้อมูลว่า การจัดให้มีการตรวจสอบการรับเงิน ประจำวัน ฝ่ายตรวจสอบมักจะ ไม่ตรวจสอบหลักฐานอย่างครบถ้วนทุกๆ เรื่อง โดยอ้างว่าเวลาจำกัด จึงสรุปตรวจเป็นบางรายการเท่านั้นซึ่งจะทำให้ไม่พบข้อบกพร่องใดๆ นอกจากนี้ในด้าน การ

ประเมินผลการบริหารงบประมาณพบว่าประชาชนหรือตัวแทนประชาชนในท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงบประมาณของ อบจ.เท่าที่ควรและการบริหารที่ยืดหยุ่นเกินไป ทำให้หย่อนต่อการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุ ด้านความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณของอบจ. ยังไม่มีการศึกษาและทำวิจัยอย่างเป็นทางการ มีการดำเนินการเพียงหนึ่งจากปฏิริยาตอบสนองต่อการดำเนิน โครงการเท่าที่รับทราบจาก ส.อบจ. เท่านั้น

3.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาควรปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัดในทุกขั้นตอน และต้องตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่าย ตรวจสอบบัญชีรับจ่ายทุกวัน ให้เป็นปัจจุบัน และมีการจัดทำรายงานสถานะทางการเงินในทุก ๆ เดือน เก็บหลักฐานสมุดคู่ฝากธนาคารในที่อื่นปลอดภัย ไม่ควรเก็บไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งผู้ใด และให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบมากขึ้น



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY